

Tájékoztatás a személy- és vagyonvédelem területén 2013. évben Zala megyében lefolytatott munkaügyi ellenőrzések tapasztalatairól

A munkaügyi felügyelőségek 2013. évi ellenőrzési tevékenységének célkitűzései nem mutattak lényegi eltérést az egy évvel korábbiakhoz képest: továbbra is kiemelt célja az ellenőrzéseknek a munkavállalók alapvető jogainak érvényesülése és a jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentése érdekében a munkaszerződés és bejelentés nélküli foglalkoztatás feltárása, a munkavállalók pihenéshez való jogát és anyagi biztonságát érintő előírások megtartásának ellenőrzése. Nem történt változás abban sem, hogy az ellenőrzések legalább tíz százalékának a személy- és vagyonvédelem területén működő munkáltatókat kellett érintenie. Az ellenőrzési feladatokon túl a felügyelőségeknek különös figyelmet kellett szentelniük a munkaügyi tájékoztató, felvilágosító tevékenység további erősítésére.

Zala megyében tavaly összesen 539 munkáltatót érintően folytattak le ellenőrzést a munkaügyi felügyelők, 66 ellenőrzés érintett személy- és vagyonvédelemi tevékenységet folytató munkáltatót. Az ellenőrzések a munkáltatók 72 %-ánál tártak fel valamilyen munkaügyi szabálytalanságot, ez a mutató a személy- és vagyonvédelem területén némileg meghaladta az átlagot (77 %; 2012-ben mind az általános, mind az ágazati szabálytalansági mutató 70 % volt a megyében).

Ami a feltárt szabálytalanságok összetételét illeti, 2013-ban 137 intézkedés született a feketefoglalkoztatás feltárásával, összesen 176 intézkedés a munka- és pihenőidőre, szabadságra, valamint ezek nyilvántartására vonatkozó előírások megsértésével, 97 intézkedés a munkabérre, 89 intézkedés a munkaviszony megszűnésével összefüggő elszámolásra és igazolások kiadására vonatkozó szabályok megsértésével kapcsolatosan.

A személy- és vagyonvédelem területén működő munkáltatókat érintően a szabálytalanságok előbbi csoportosítása és sorrendje szerint 18, 25, 23, illetve 9 intézkedést hozott a megyében a munkaügyi hatóság. A feketefoglalkoztatással kapcsolatos szabálytalanságokról elmondható, hogy azok volumene kis mértékben nőtt 2012. évhez viszonyítva, de így is jelentősen elmarad a korábbi időszakokban tapasztaltaktól. Sajnos „felülreprezentált” az ágazat a munkaidővel és munkabérrel kapcsolatos szabálytalanságok terén. Előbbiek kapcsán a felügyelők leggyakrabban munkaidő-beosztás írásbeli közlésének elmaradásával, illetve a munkaidő-nyilvántartás hiányával találkoztak, míg a bérezést illetően legtöbbször az éjszakai és egyéb pótlékok biztosításának elmaradása kapcsán kellett intézkedni.

A fenti szabálytalanságok nyomán az ágazatot érintően összesen 40 érdemi határozat és 18 figyelemfelhívás került kiadmányozásra (egy határozat, illetve figyelemfelhívás több intézkedést is tartalmazhat). A határozatok közül 17 rendelkezett munkaügyi bírság kiszabásáról, mindösszesen 3.070.000 forintot kitevően, ami jelentősen meghaladja az egy évvel korábbi számokat (10 bírsághatározat és 1.820.000 forint), ugyanakkor ez a növekedés nem az ágazat sajátossága, a megyei általános mutatók gyakorlatilag ugyanilyen arányban változtak, elsősorban a munkaügyi ellenőrzésről szóló jogszabályok módosulásának, illetve a változások tavalyi évre áthúzódó hatásának betudhatóan. Az ügyek érdemét érintő döntések mellett 10 munkáltatóval szemben eljárési bírságot kellett alkalmaznunk, jellemzően azért, mert a hatósággal semmilyen formában nem működtek együtt, a tényállás tisztázáshoz szükséges iratokat nem bocsátották rendelkezésünkre.

A hatósági munka eredményeit összegezve elmondható, hogy ellenőrzéseink tükrében a 2012-ben látottakhoz képest némileg kedvezőtlenebb kép rajzolódott ki a személy- és vagyonvédelem területén tapasztalható foglalkoztatási gyakorlatról. Ebből adódóan az itt dolgozó munkavállalók és a tisztességes eszközökkel boldogulni kívánó munkáltatók érdekeinek védelmében a munkaügyi felügyelőségnek az idei évben is kiemelt figyelmet kell fordítania az ágazatra.

Zalaegerszeg. 2014. április 01.

dr. Babati Szabolcs
igazgató
Zala Megyei Kormányhivatal
Munkavédelmi és
Munkaügyi Szakigazgatási Szerve